

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှ လယ်သမား အချို့သည် ခေတ်မှီ ကောင်းမွန်သည့် စိုက်ပျိုးနည်း စနစ်များကို အသုံးပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာထွက်ကုန်များ တိုးတက် ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်

၂၀၁၆ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၁၁ ရက်

ဆောင်းပါး ကောက်နုတ်ချက်

- မြန်မာနိုင်ငံ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ လယ်သမားများသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ ရိုက်ခတ်မှုဒဏ်ကို ခံစားရနိုင်ခြေ မြင့်မားသူများ ဖြစ်ကြသည်။
- ဆိုးရွားသည့် သီးနှံပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ကာကွယ်ရန် အမျိုးအစားစုံလင်စွာ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ် အသစ်များကို အသုံးပြုနိုင်ရန် ရပ်ရွာ အခြေပြု စီမံကိန်းများက မိတ်ဆက်ပေးလျက်ရှိသည်။
- လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေး အရည်အသွေးတို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း သုတေသနလုပ်ငန်း (Qualitative Social and Economic Monitoring of Livelihoods (QSEM)) သည် မြန်မာ နိုင်ငံရှိ ကျေးလက်ဒေသနေ ပြည်သူများ၏ ဘဝအခြေအနေ၊ လယ်သမားများ ရရှိသည့် ရလဒ်ကောင်းများ၊ အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရပါက မည်သို့ ကျော်လွှားကြပုံတို့ကို လေ့လာ မှတ်တမ်း ပြုစုလျက် ရှိသည်။

မြေဩဇာကောင်းပြီး စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းသော ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၏ ကောက်ရိတ်သိမ်းချိန် ဖြစ်သည်။ ရွာတွင် နေထိုင်သည့် ကျန်းမာသန်စွမ်းသော အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး အများစုသည် လယ်ကွင်းထဲတွင် အလုပ်များနေကြပါသည်။

ပင်လယ်ရေ တက်မလာခင်၊ လယ်မြေများကို ရေမလွှမ်းသွားခင် သီးနှံများကို အမြန်ဆုံး ရိတ်သိမ်း နိုင်ဖို့ လိုသည်။ အခြေအနေပေါ်လိုက်၍ လုပ်သား တစ်ဦး၏ လုပ်အားခမှာ တစ်ဧကအတွက် ပျမ်းမျှ ကျပ် ငါးသောင်းခန့် (ဒေါ်လာ ၄၁ ဒသမ ၈၀) ဖြစ်သည်။

လယ်သမားများသည် ယခုနှစ်တွင် အထွက်နှုန်းကောင်းမည်ဟု မျှော်လင့်ကာ စိတ်လှုပ်ရှား နေကြသည်။ ရွာထဲက လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ လူတွေက ကောက်ညှင်းဆန်ဈေး နှစ်ဆ တက်သွား သည့် အကြောင်းကို ပြောနေကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကောက်ညှင်းကို အဓိက အစား အစာ အနေဖြင့် စားသုံးလေ့ မရှိသော်လည်း တရုတ်ကဲ့သို့သော အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများသို့ အမြောက်အမြား တင်ပို့ကြသည်။

စပါးရိတ်သိမ်းပြီးစီးသွားသည့် လယ်သမားအချို့က ယခုနှစ်သည် အထွက်နှုန်း အကောင်းဆုံးနှစ်ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ရာသီဥတု ကောင်းမွန်ခြင်းအပြင် အထွက်နှုန်းတိုးစေရန်နှင့် သီးနှံများ ကြီးထွား သန်စွမ်းစေရန် အတွက် လယ်ယာ နည်းစနစ် ကောင်းများနှင့် လက်တွေ့ စိုက်ပျိုးနည်းများကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံရေး ရန်ပုံငွေ (LIFT) ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် NGO များက လာရောက် ဖြန့်ချိ ပေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဧရာဝတီ တိုင်းဒေသကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆန်အိုးကြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုဒေသသည် ရာသီ ဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးဆက်ကို ခံရနိုင်ခြေ မြင့်မားသည်။ ရေနုတ်မြောင်းစနစ်၊ ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်မှုနှင့် ရေလွှမ်းမိုးမှုဒဏ် ကာကွယ်ရေးတို့မှာ အဓိက စိန်ခေါ်မှုများ ဖြစ်သည်။

မကြာမီ နှစ်များက ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် မြင့်တက်လာခြင်းကြောင့် ပင်လယ်ရေ ဝင်ရောက်ကာ မြေဆီလွှာတွင် ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် မိုးစပါးအထွက် လျော့ကျခဲ့သည်။ ကောက်ညှင်းဆန်သည် ဆားငန်ရေဒဏ်ကို ပိုမိုခံနိုင်သည့်အတွက် နွေရာသီ သီးနှံအဖြစ် ကောက်ညှင်းဆန် စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းမှ လယ်သမားများကို အဆိုပါ ပြဿနာကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် အထောက်အကူ ဖြစ်စေခဲ့သည်။ တစ်သီးအစား နှစ်သီး စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း ကြောင့် ဒေသခံ လယ်သမားများ၏ ဝင်ငွေ သိသိသာသာ တိုးတက်ခဲ့သည်။

အသက် ၄၂ နှစ် အရွယ် လယ်သမားတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်ဦးသည် ကောက်ညှင်း စိုက်ပျိုးနည်းကို ဆွေးမျိုးများနှင့် သူငယ်ချင်းများထံမှ သင်ယူခဲ့ပြီး လွန်ခဲ့သော သုံးနှစ်က စတင်ကာ စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး အခြားသူများကိုလည်း စိုက်ပျိုးရန်

နိုးဆော်သူနေသူ တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ့တွင် အသက် လေးနှစ်အရွယ် သားတစ်ဦးရှိပြီး ယခင်က ဘဲအကောင် ၂၀၀ ဖြင့် ဘဲမွေးမြူရေး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဘဲများက မြိန်းချင်း စပါးခင်းများသို့ ဝင်ရောက်ကာ စားသောက် ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့် မကြာခင်က ပြဿနာ တက်လေ့ရှိသည်။ ထိုကြောင့် စိတ်ပျက်ကာ စုဆောင်းငွေများ၊ ဘဲများကို ရောင်းချပြီးရသော ငွေများနှင့် ပုဂ္ဂလိက ငွေတိုးချေးသူ တစ်ဦးထံမှ ချေးယူသော ငွေများကို စုပေါင်းပြီး လယ်သုံးစကဝယ်ယူကာ ၁၀ ဧက ကို ငှားရမ်းခဲ့ပြီးနောက် လယ်ယာ လုပ်ငန်းကို စတင်ခဲ့သည်။

“နေရာသီ ကောက်ညှင်းဆန် တင်းတစ်ရာကို ကျပ် ၉၅၀,၀၀၀ (ဒေါ်လာ ၇၇၈) ရတယ်။ မိုးစပါးက ကျပ် ၇၅၀,၀၀၀ (ဒေါ်လာ ၆၁၄) ပဲ ရပါတယ်” ဟု ကိုခင်မောင်ဦးက ပြောသည်။ “လက်ရှိ ကောက်ညှင်းဆန်ကို နှစ်ဧကပဲ စိုက်ထားတယ်။ ပိုက်ဆံပိုရအောင် ငါးဧကအထိ တိုးချဲ့ စိုက်ဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။” ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

LIFT ၏ ရန်ပုံငွေ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် Proximity Designs ၏ စီမံကိန်းက ပို၍ ချသည့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များနှင့် ဗဟုသုတများကြောင့် အကျိုးဖြစ်ထွန်းခဲ့သည်ဟု အသက် ၆၂ နှစ် အရွယ် ဦးခင်ထွေးက ဆိုသည်။ သူက ရွာရှိ တောင်သူများအနက် ဝင်ငွေအကောင်းဆုံး တစ်ဦးဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးနည်း စနစ်များအနက် တစ်ခုမှာ ဆားငန်ရေဖြင့် မျိုးစေ့ ရွေးချယ်နည်း ဖြစ်သည်။ ဤနည်းမှာ ဆားဖျော်ရည်တွင် စပါးစေ့များကို ထည့်ကာ ရေစိုအောင်လုပ်ပြီး ဆားရည်ထဲတွင် အောက်အထိနှစ်မြုပ်သွားသော အစေ့များကို ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုနည်းမှာ ရိုးရှင်းပြီး ကုန်ကျစရိတ် မရှိဘဲ ကောက်ပင်များ သန်စွမ်းကာ စပါးအထွက်နှုန်း ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း အထိ တိုးသည်ဟု ဆိုသည်။

“ဒီစီမံကိန်းက အကွာအဝေး အတိအကျနဲ့ စနစ်တကျ အစေ့ချ စိုက်ပျိုးတတ်အောင် ကျွန်တော်တို့ကို သင်ပေးပါတယ်။ အရင်ကဆို မျိုးစေ့တွေကို ကျဲပက်ပြီး ဒီအတိုင်း စိုက်ပျိုးခဲ့ကြပါတယ်။” ဟု ဦးခင်ထွေးက ပြောသည်။ “ဓာတ်မြေဩဇာတွေ သုံးစွဲခြင်းရဲ့ ဆိုးကျိုးတွေကိုလည်း လေ့လာ ခဲ့ရပါတယ်။ ဓာတ်မြေဩဇာတွေကို သုံးတဲ့အတွက် သီးနှံတွေ အမြန် ကြီးထွားပေမယ့် ရေရှည်မှာ မြေဆီလွှာကို ပျက်စီးစေတယ်ဆိုတာ လေ့လာခဲ့ရပါတယ်။” ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

လွန်ခဲ့သည့် လေးနှစ်က ပထမဆုံး ကောက်ညှင်းဆန်စိုက်ပျိုးရာတွင် ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်ခြင်း ကြောင့် ဦးခင်ထွေး၏ စိုက်ခင်းများ ပျက်စီးခဲ့ရသည်။ ကောက်ညှင်းဆန် စိုက်ပျိုးနည်းကောင်းများကို လေ့လာရန် နွေသီးနှံ စိုက်ပျိုး အောင်မြင်နေသော ရွာများသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များကို အတုယူစိုက်ပျိုးခဲ့သည်။

လယ်ဧက ၈၀ ပိုင်သော ဦးခင်ထွေးသည် လယ်မြေများမှ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် ရေရှည်တည်တံ့မှုကို မြှင့်တင်ရာတွင် ဗဟုသုတနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ ဖလှယ်မှုဝေခြင်း၏ အရေးပါပုံကို နားလည် သဘောပေါက်သည်။ ၎င်း၏ အောင်မြင်မှုမှာ သင်ယူလိုစိတ် ပြင်းပြခြင်းကြောင့်ဟု ၎င်းက ဆိုသည်။

“လယ်သမားတစ်ယောက်ဟာ အလုပ် ကြိုးစားလုပ်တာ အပြင် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ် အသစ်တွေကို လက်ခံ ကျင့်သုံးနိုင်ဖို့ တံခါးဖွင့်ထားရမယ်။” ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်မှ စတင်ကာ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေး အရည်အသွေးတို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း သုတေသနလုပ်ငန်း (Qualitative Social and Economic Monitoring of Livelihoods (QSEM)) ၏ သုတေသနပညာရှင်များသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျေးလက်ဒေသမှ အပြောင်းအလဲများကို လေ့လာရန် အထက်တွင် တင်ပြခဲ့သည့် ကျေးရွာအပြင် အခြား ကျေးရွာပေါင်း ငါးဆယ်ကျော်သို့ နှစ်စဉ် သွားရောက်ခဲ့သည်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများနှင့် လည်း မျှဝေခဲ့သည့်အပြင် LIFT နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့၏ ရှေ့ဆက် ဆောင်ရွက်မည့် စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများတွင်လည်း အသုံးပြုသည်။ QSEM လုပ်ငန်းများကို ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ LIFT နှင့် Enlightened Myanmar Research (EMR) တို့ အတူတကွ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။